

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 21 maja 2024 r.

Znak: WK-610/2/4/24

Pani
Joanna Wons-Kleć
Wójt Gminy
Pawonków

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 13 lutego 2024 r. do 18 marca 2024 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Pawonków** za okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym 22 marca 2024 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325).

W zakresie zamówień publicznych i realizacji zadań:

- *W 2022 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez możliwości negocjacji na realizację zadania pn. „Budowa infrastruktury sportowej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pawonkowie w trybie „zaprojektuj i wybuduj” (wartość zamówienia ustalona przez zamawiającego 2.845.528,46 zł netto, tj. 3.500.000,00 brutto), w którym zaniechano naliczenia kary umownej z tytułu zwłoki w realizacji zamówienia, czym naruszono art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) w związku z postanowieniami umowy nr 82.2022 z dnia 8 czerwca 2022 r. Stosownie do § 2 ust. 1 umowy zawartej z wykonawcą zamówienia publicznego, termin realizacji zamówienia ustalono „do 15 miesięcy od dnia zawarcia umowy”, a więc do 8 września 2023 r. Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 3 umowy, wykonawca winien zapłacić kary umowne za każdy dzień zwłoki w realizacji przedmiotu umowy w stosunku do terminu zakończenia realizacji robót w wysokości 0,01% wynagrodzenia brutto, które ustalono w wysokości 2.872.400,00 zł. Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 11 umowy, za dzień faktycznego odbioru końcowego, wykonania całości przedmiotu umowy, uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli stron umowy, protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy, niezawierającego wzmianki o istnieniu wad istotnych przedmiotu umowy, limitujących możliwość dokonania odbioru tego przedmiotu przez Zamawiającego.*

W dniu 21 września 2023 r. (po zgłoszeniu wykonawcy z 8 września 2023 r.) komisja dokonująca odbioru zadania stwierdziła wady i usterki, które uniemożliwiły prawidłowe korzystanie z obiektu (tj. zastoiska wodne, które pojawiły się po opadach deszczu; zaszła konieczność wykonania drenażu przy krawędzi bieżni w celu odprowadzenia wody opadowej). Komisja uznała roboty za nieodebrane i wyznaczyła termin usunięcia wad i usterek do 20 października 2023 r.

Protokół odbioru końcowego robót budowlanych został spisany 17 października 2023 r., po zgłoszeniu wykonawcy z 13 października 2023 r.

Wysokość kary umownej liczona od 9 września do 17 października 2023 r. zgodnie z umową wynosi 11.202,36 zł.

Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu Gminy Pawonków wynika, że wystąpiła konieczność wykonania odwodnienia (drenażu) przy krawędzi bieżni w celu odprowadzenia wody opadowej, co zostało ujawnione po obfitych opadach deszczu. Na dzień odbioru przedmiot umowy był zrealizowany w całości. Wykonawca został zobowiązany do wykonania na pewnym odcinku nowego drenażu, ponieważ do uszkodzenia istniejącego drenażu doszło z jego winy.

Czynności w zakresie przygotowania dokumentacji inwestycyjnej, przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i jego realizacji wykonywali pracownicy Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska i Infrastruktury. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 1

Naliczyć karę z tytułu zwłoki w realizacji zamówienia, mając na uwadze zapisy umowy nr 82.2022 z dnia 8 czerwca 2022 r. w związku z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Pawonków w zakresie naliczania kar umownych za zwłokę w realizacji umów w sprawie zamówienia publicznego, stosownie do postanowień zawartych umów, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

W zakresie dochodów budżetowych:

- W latach 2020 - 2024 do dnia kontroli, nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez czterech podatników podatku od nieruchomości danych o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano podatników do złożenia korekt informacji i deklaracji podatkowych, a także do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia. Naruszono tym art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i § 2 oraz art. 281 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.) w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 pkt 1, 2 i 3, art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło podatników o nr kart kontowych: 1-40-E, 1-437-K, 1/286 i 1-48-C, którzy:

- nie zadeklarowali do opodatkowania gruntów, budynków i budowli związanych z działalnością gospodarczą,*
- zadeklarowali zaniżoną powierzchnię gruntów oraz powierzchnię użytkową budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,*
- zadeklarowali do opodatkowania podatkiem rolnym grunt rolny pomimo prowadzonej na nim działalności gospodarczej niezwiązanej z działalnością rolniczą.*

Z ogólnodostępnych stron internetowych wynikało, że na nieruchomościach ww. podatników, na których prowadzona była działalność gospodarcza, znajdowały się budynki, budowle (teren

utwardzony kostką brukową, instalacja fotowoltaiczna, maszt i stacja bazowa telefonii komórkowej, drogi dojazdowe, ogrodzenia, wiaty), których podatnicy nie deklarowali.

Podatników tych nie wzywano do złożenia korekty deklaracji bądź informacji podatkowych. Na podstawie danych wynikających ze złożonych ww. deklaracji i informacji opodatkowano nieruchomości należące do ww. podatników.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników organ podatkowy uznał za poprawne i wystarczające dane deklarowane przez podatników i nie wzywał ich do skorygowania i uzupełnienia tych danych z powodu dużej ilości obowiązków ciążących na pracowniku, a ponadto sprawy związane z podatkiem od nieruchomości prowadzi w Urzędzie Gminy Pawonków tylko jeden pracownik.

Zadania związane ze sprawdzaniem poprawności i rzetelności składanych przez podatników informacji i deklaracji podatkowych oraz prowadzenia ewidencji podatkowej nieruchomości należały do pracownika Referatu Finansowego Urzędu Gminy Pawonków. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Halina Bronder – Skarbnik Gminy Pawonków.

Wniosek nr 2

Podjąć dalsze działania celem ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatników o numerach kart kontowych 1-40/E, 1-437-K, 1/286 i 1-48-C za lata 2020 – 2024, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 z późn. zm.) postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania, mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 3, art. 4 ust. 5, art. 6 ust. 6 i ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 70 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Gminy Pawonków w zakresie prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających złożonych informacji i deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości oraz egzekwowania informacji i deklaracji oraz korekt informacji i deklaracji podatkowych, stosownie do art. 272 pkt 1 lit. a, pkt 3, art. 274a § 1 i § 2 oraz art. 281 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.), mając na uwadze art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 3, art. 4 ust. 5, art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.), art. 68 oraz 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn zm.).

- *W latach 2020 - 2023 nie sporządzano deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy Pawonków, co było niezgodne z art. 6 ust. 9 pkt 1 oraz ust. 10 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).*

Z wyjaśnień złożonych przez pracowników Urzędu Gminy Pawonków wynika, że niesporządzanie tych deklaracji wynikało z niewłaściwej interpretacji przepisów.

W dniu 25 marca 2024 r. zostały sporządzone deklaracje na podatek od nieruchomości Gminy Pawonków za lata 2020-2023, w których wykazano nieruchomości zwolnione z opodatkowania oraz budynki mieszkalne podlegające opodatkowaniu.

Sporządzanie deklaracji na podatek od nieruchomości mienia gminy należało do Inspektora ds. geodezji i gospodarki mieniem Urzędu Gminy Pawonków, nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska i Infrastruktury. Wezwanie podatnika do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości w przypadku jej niezłożenia należało do pracownika Referatu Finansowego Urzędu Gminy Pawonków. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Halina Bronder – Skarbnik Gminy Pawonków.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Pawonków w zakresie sporządzania deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości Gminy Pawonków oraz egzekwowania składania deklaracji podatkowych, stosownie do art. 272 pkt 1 lit. a, pkt 3, art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.), mając na uwadze art. 6 ust. 9 pkt 1 oraz ust. 10 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1, art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki pieniężnej:

- *W latach 2020 - 2024 do dnia kontroli, nieprawidłowo zorganizowano bankową obsługę budżetu Gminy Pawonków, tj. z naruszeniem art. 264 ust. 1 i 2 w związku z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) oraz art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 z późn. zm.).*

Powyższe polegało na objęciu umową obsługi bankowej instytucji kultury Gminy Pawonków, tj. Gminnej Biblioteki Publicznej w Pawonkowie.

Bankowa obsługa budżetu gminy wykonywana przez bank powinna dotyczyć budżetu jednostki samorządu terytorialnego i wszystkich objętych budżetem samorządowych jednostek organizacyjnych. Samorządowe instytucje kultury nie są objęte budżetem gminy i posiadają odrębną osobowość prawną, powinny samodzielnie zawrzeć umowy z bankiem, tj. bez udziału Gminy Pawonków.

Ze strony Gminy Pawonków umowę na obsługę bankową z 21 października 2019 r. zawartą na okres od 1 listopada 2019 r. do 31 lipca 2022 r. podpisała p. Joanna Wons-Kleś – Wójt Gminy Pawonków, przy kontrasygnacie p. Haliny Bronder – Skarbnika Gminy Pawonków. Następnie umowę z 29 lipca 2022 r. zawartą na okres od 1 sierpnia 2022 r. do 31 lipca 2025 r. również zawarła p. Joanna Wons-Kleś – Wójt Gminy Pawonków, przy kontrasygnacie osoby upoważnionej przez p. Halinę Bronder – Skarbnika Gminy Pawonków.

Wniosek nr 5

Zapewnić bankową obsługę budżetu Gminy Pawonków zgodnie z wymogami art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2020 - 2023 zaniechano aktualizacji wartości należności od dłużnika postawionego w stan upadłości w kwocie 129.369,57 zł, czym naruszono art. 35b, a także art. 4 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)*

oraz zapisy polityki rachunkowości wprowadzonej na podstawie zarządzenia Nr 54/2017 Wójta Gminy Pawonków z dnia 28 kwietnia 2017 r., ze zmianami.

Powyższa kwota stanowiła należność Gminy Pawonków z tytułu kary umownej za niedotrzymanie terminu realizacji zadania inwestycyjnego, na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z 2 listopada 2011 r. Pismem z 29 grudnia 2011 r. syndyk masy upadłości poinformował Gminę Pawonków o ogłoszeniu upadłości dłużnika przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód 12 grudnia 2011 r. W dniu 16 listopada 2017 r. spółka została wykreślona z KRS.

Powyższe saldo należności było wykazane w bilansach Urzędu Gminy Pawonków za lata 2020 - 2022. W dniu 14 marca 2024 r. wyśięgowano nieściągalną należność z ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy Pawonków, pod datą 31 grudnia 2023 r.

Z udzielonych wyjaśnień wynika, że w stosunku do dłużnika toczyły się od 2013 roku procesy sądowe i uznano, że skutkiem ich zakończenia może być potencjalnie możliwość odzyskania całości lub części należności.

Zadania w zakresie analizy nieściągalnych należności wykonywała p. Halina Bronder – Skarbnik Gminy Pawonków.

Wniosek nr 6

Zapewnić dokonywanie odpisów aktualizujących należności prowadzonych w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Pawonków, stosownie do art. 4 ust. 1 oraz art. 35b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.), a także polityki rachunkowości wprowadzonej na podstawie zarządzenia Nr 54/2017 Wójta Gminy Pawonków z dnia 28 kwietnia 2017 r., ze zmianami, mając na uwadze § 10 ust. 1 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

- W latach 2021 - 2022 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Pawonków zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” w grupie „0 - Grunty” w zakresie nabycia czterech działek gruntu o łącznej powierzchni 0,0523 ha i łącznej wartości 9.414,00 zł.

Powyższym naruszono przepisy art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) w związku z zasadami funkcjonowania konta 011 wynikającymi z postanowień załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz planu kont dla Urzędu Gminy wraz z ich opisem, przyjętym w zarządzeniu Wójta Gminy Pawonków z dnia 28 kwietnia 2017 r. ze zmianami.

Gmina nabyła nieruchomości w październiku i listopadzie 2021 r. oraz w sierpniu 2022 r., a operacje nabycia nieruchomości zostały ujęte w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Pawonków 29 grudnia 2023 r.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było nieterminowe przekazywanie do Referatu Finansowego informacji o nabyciu nieruchomości na podstawie decyzji w sprawie podziału.

Zgodnie z instrukcją obiegu i kontroli dokumentów stanowiącą załącznik nr 7 do zarządzenia Nr 54/2017 Wójta Gminy Pawonków z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, przy decyzji scalającej lub podziałowej pracownik merytoryczny był zobowiązany wypełnić dokumenty PT osobno dla każdej nowopowstałej działki gruntu.

Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu Gminy Pawonków wynika, że nie przekazano informacji o nabyciu nieruchomości z powodu trwających uzgodnień określających wysokość odszkodowania z tytułu przejścia prawa własności na rzecz gminy.

Należy zaznaczyć, że nabycie nieruchomości przez Gminę Pawonków nastąpiło z mocy prawa w dniach, w których decyzje dotyczące podziału nieruchomości i nabycia ich przez Gminę na cele publiczne stały się ostateczne, niezależnie od postępowania w sprawie ustalenia kwot odszkodowania.

Nieprawidłowość w tym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Znak: WK-610/10/4/20 z dnia 12 października 2020 r.

Przygotowanie informacji o ww. zmianach należało do Inspektora Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w zakresie bieżącego przekazywania informacji o nabytych nieruchomościach w celu prawidłowego ujęcia w księgach rachunkowych operacji gospodarczych dotyczących nabycia nieruchomości, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) w związku z zasadami funkcjonowania konta 011 wynikającymi z postanowień załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz planu kont dla Urzędu Gminy wraz z ich opisem, przyjętym w zarządzeniu Wójta Gminy Pawonków z dnia 28 kwietnia 2017 r. ze zmianami), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

- W latach 2020 - 2023 nieprawidłowo prowadzono w księgach budżetu Gminy Pawonków ewidencję z tytułu rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi na koncie 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” oraz na koncie 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” z naruszeniem zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 poz. 1911 z późn. zm.) oraz w polityce rachunkowości wprowadzonej na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Pawonków z dnia 28 kwietnia 2017 r. ze zmianami, w związku z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.*

Zgodnie z ewidencją do konta 901 „Dochody budżetu” w korespondencji z kontem 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” oraz 902 „Wydatki budżetu” w korespondencji z kontem 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, dochody i wydatki były księgowane na koniec każdego kwartału w wysokościach wynikających z jednostkowych sprawozdań Rb-27S i Rb-28S za miesiące: marzec, czerwiec, wrzesień i grudzień, z pominięciem danych za miesiące: styczeń, luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik, listopad.

Prowadzenie ewidencji księgowej organu - budżetu Gminy Pawonków należało do pracowników Referatu Finansowego Urzędu Gminy Pawonków. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Halina Bronder – Skarbnik Gminy Pawonków.

Wniosek nr 8

Zapewnić bieżące ujmowanie w ewidencji księgowej organu - budżetu Gminy Pawonków dochodów i wydatków zrealizowanych przez jednostki organizacyjne, stosownie do zasad funkcjonowania kont 222, 223, 901 i 902 określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), mając na uwadze art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz postanowienia polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy Pawonków z dnia 28 kwietnia 2017 r., ze zmianami.

- W latach 2020 - 2023 nieprawidłowo prowadzono ewidencję planu finansowego wydatków budżetowych w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Pawonków, na koncie pozabilansowym 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, co było niezgodne z opisem funkcjonowania ww. konta zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz z postanowieniami zakładowego planu kont wprowadzonego zarządzeniem Nr 54/2017 Wójta Gminy Pawonków z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, ze zmianami.

W ww. ewidencji zaniechano ujmowania zmian planu finansowego wydatków pod datą podjętych zarządzeń Wójta Gminy w sprawie zmian planu; wszystkie zmiany planu dokonywane w trakcie miesiąca były ujmowane w ewidencji jednorazowo pod datą ostatniego dnia miesiąca.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Pawonków, przyczyną nieprawidłowości był szeroki zakres obowiązków pracownika referatu finansowego.

W 2024 r. zmiany planu na koncie 980 są ewidencjonowane według dat przyjętych zarządzeń Wójta Gminy Pawonków oraz uchwał Rady Gminy Pawonków.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji planu wydatków budżetowych należały do pracowników Referatu Finansowego Urzędu Gminy Pawonków. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Halina Bronder – Skarbnik Gminy Pawonków.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Gminy Pawonków w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji pozabilansowej planu finansowego, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz zakładowego planu kont ustalonego zarządzeniem Nr 54/2017 Wójta Gminy Pawonków z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, ze zmianami, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie sprawozdawczości:

- *W kwartalnym sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 r. w poz. D12. „Spłata udzielonych pożyczek (przychody)” po stronie wykonania nie wykazano przychodów z tytułu spłaty pożyczki w wysokości 99.000,00 zł udzielonej z budżetu Gminy Pawonków dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Pawonkowie.*

Powyższym naruszono § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.) oraz § 12 pkt 5 lit. b Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.

Pożyczka została udzielona na podstawie umowy nr 1/2020 r. z dnia 10 listopada 2020 r. na realizację zadania w ramach projektu „Utworzenie Biblioteki 4K: książka, kultura, kreatywność, koncentracja”. Aneks nr 1 z dnia 29 grudnia 2020 r. termin spłaty pożyczki został przedłużony do 31 grudnia 2021 r. Spłaty pożyczki dokonano 22 października 2021 r., co potwierdza wyciąg bankowy nr 216 oraz ewidencja księgową konta 250 „Należności finansowe”.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Haliny Bronder – Skarbnika Gminy Pawonków nieujęcie ww. kwoty w sprawozdaniu wynikało z niedopatrzania i związane było z szerokim zakresem obowiązków pracownika.

Ww. sprawozdanie podpisał: p. Joanna Wons-Kleta – Wójt Gminy Pawonków oraz p. Halina Bronder - Skarbnik Gminy Pawonków.

Sporządzanie kwartalnych sprawozdań Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego należało do obowiązków p. Haliny Bronder – Skarbnika Gminy Pawonków.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego przygotowywania danych do sprawozdań budżetowych dotyczących przychodów z tytułu spłat udzielonych pożyczek, mając na uwadze zasady sporządzania sprawozdania Rb-NDS zawarte w § 12 pkt 5 lit. b Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *Do dnia zakończenia kontroli nie ustanowiono trwałego zarządu na rzecz jednostek budżetowych Gminy Pawonków, czym naruszono art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.).*

Jednostki budżetowe Gminy Pawonków: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół oraz zespoły szkolno-przedszkolne: w Pawonkowie, Kośmidrach, Lisowicach dysponują mieniem komunalnym na podstawie umów użyczenia.

Prowadzenie spraw związanych z przygotowaniem nieruchomości do oddania w trwały zarząd należało do Inspektora w Referacie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 11

Ustanowić trwały zarząd na nieruchomościach pozostających we władaniu jednostek budżetowych Gminy Pawonków, stosownie do art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej Elektronicznie podpisany przez
Daniel Kołodziej
Data: 2024.05.21 10:04:27 +02'00'